

Landstingsstyrelsen

Yttrande över E-delegationens delbetänkande Så enkelt som möjligt för så många som möjligt – Bättre juridiska förutsättningar för samverkan och service (SOU 2014:39)

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

Stockholms läns landsting har av näringsdepartementet getts möjlighet att lämna synpunkter på E-delegationens delbetänkande (SOU 2014:39).

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att avge yttrande över delbetänkandet Så enkelt som möjligt för så många som möjligt – Bättre juridiska förutsättningar för samverkan och service (SOU 2014:39) i enlighet med förslag till yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Landstingsrådsberedningens motivering

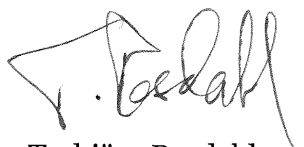
E-delegationen föreslår vissa förändringar i offentlighets- och sekretesslagen som ska göra det enklare för myndigheter att hantera e-tjänster utan att uppgifter om enskilda personer riskerar uppfattas som offentlig handling. En central del i förslagen är en tystnadsplikt för befattningshavare som endast har en teknisk uppgift. Landstinget tillstyrker förslagen i betänkandet.

SKRIVELSE
2014-09-03

LS 1407-0860

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 12 augusti 2014
Förslag till yttrande
Sammanfattning av E-delegationens delbetänkande (SOU 2014:39)

Torbjörn Rosdahl

Kristoffer Tamsons

Landstingsstyrelsens förvaltning
SLL Juridik och upphandling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-08-12

LS 1407-0860

Handläggare: Robert Larsson

Landstingsstyrelsen

Ankom Stockholms läns landsting 2014 -08- 12 Dnr. LS1407-0860 Rotel I

Yttrande över E-delegationens delbetänkande Så enkelt som möjligt för så många som möjligt – Bättre juridiska förutsättningar för samverkan och service (SOU 2014:39)

Ärendebeskrivning

Stockholms läns landsting har av näringsdepartementet getts möjlighet att lämna synpunkter på E-delegationens delbetänkande (SOU 2014:39).

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 12 augusti 2014
Förslag till yttrande
Sammanfattning av E-delegationens delbetänkande (SOU 2014:39)

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge yttrande över delbetänkandet Så enkelt som möjligt för så många som möjligt – Bättre juridiska förutsättningar för samverkan och service (SOU 2014:39) i enlighet med förslag till yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

I delbetänkandet föreslås vissa ändringar och tillägg till offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) vilka syftar till att förbättra de juridiska förutsättningarna för samverkan och service kring myndigheters e-tjänster. Förslagen tillstyrks av förvaltningen.

Bakgrund

Utkontraktering, s.k. outsourcing, av it-drift har blivit en allt viktigare del i myndigheternas samverkan för en effektiv och väl fungerande elektronisk förvaltning. Eftersom hanteringen av tekniska hjälpmedel i många fall inte kan ske utan tillgång till specialistkompetens behövs utkontraktering.

Det har vidare blivit en allmänt spridd myndighetspraxis att tillhandahålla s.k. elektroniskt förvar - även kallat eget utrymme. Där kan den som använder en myndighets e-tjänst upprätta handlingar och i övrigt hantera information. Hanteringen ska ske så att skyddet för privatlivet upprätthålls, utan insyn från den myndighet som tillhandahåller förvaret. Myndighetens hantering av uppgifter i ett sådant förvar ska alltså vara endast teknisk.

För att myndigheters e-tjänster ska fungera väl behövs också hjälptjänster där tekniskt krångel eller andra svårigheter att förstå eller hantera uppgifter i e-tjänster kan avhjälpas. Slutligen har det visat sig vara angeläget att enskilda som en service ska kunna få uppgifter insamlade och sammanställda i en presentationstjänst så att de kan få en överblick över sina engagemang.

I delbetänkandet föreslås vissa ändringar och tillägg i 11 och 40 kap. offentlighets- och sekretesslagen för att utkontraktering mellan myndigheter, elektroniskt förvar som myndigheter tillhandahåller åt enskilda samt hjälp- och presentationstjänster som myndigheter inrättar ska kunna bedrivas utan att enskildas information, som de med fog uppfattar som sin privata, ska löpa risk att bli utlämnad som allmän och offentlig handling. En central del i förslagen är en tystnadsplikt för befattningshavare som endast har en teknisk uppgift.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

Övervägande

Som framgår av det bifogade förslaget till yttrande är förvaltningen positiv till förslagen.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Anne Rundquist
Chefsjurist

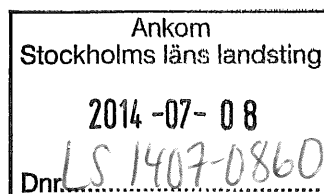
Näringsdepartementet

Yttrande över E-delegationens delbetänkande Så enkelt som möjligt för så många som möjligt – Bättre juridiska förutsättningar för samverkan och service (SOU 2014:39).

Stockholms läns landsting har av Näringsdepartementet getts möjlighet att lämna synpunkter på E-delegationens delbetänkande Så enkelt som möjligt för så många som möjligt – Bättre juridiska förutsättningar för samverkan och service (SOU 2014:39).

Stockholms läns landsting är positivt till betänkandets förslag till ändringar och tillägg i offentlighets- och sekretesslagen.

Sammanfattning

Utkontraktering, elektroniska förvar och andra tjänster

Utkontraktering av it-drift har blivit en allt viktigare del i myndigheternas samverkan för en effektiv och väl fungerande elektronisk förvaltning. Eftersom hanteringen av tekniska hjälpmedel i många fall inte kan ske utan tillgång till specialistkompetens behövs *utkontraktering*.

Det har vidare blivit en allmänt spridd myndighetspraxis att tillhandahålla s.k. *elektroniskt förvar* – även kallat eget utrymme. Där kan den som använder en myndighets e-tjänst upprätta handlingar och i övrigt hantera information. Hanteringen ska ske så att skyddet för privatlivet upprätthålls, utan insyn från den myndighet som tillhandahåller förvaret. Myndighetens hantering av uppgifter i ett sådant förvar ska alltså vara endast teknisk.

För att myndigheters e-tjänster ska fungera väl behövs också *hjälp-tjänster* där tekniskt krångel eller andra svårigheter att förstå eller hantera uppgifter i e-tjänster kan avhjälpas. Slutligen har det visat sig vara angeläget att enskilda som en service ska kunna få uppgifter insamlade och sammanställda i en *presentationstjänst* så att enskilda kan få en överblick över sina engagemang.

Handlingssekretess och tystnadsplikt

Sekretess innebär inte bara en begränsning av rätten att ta del av allmänna handlingar utan även en tystnadsplikt, dvs. ett förbud för myndighetens personal att röja en uppgift, vare sig det sker muntligen, genom utlämnande av allmän handling eller på något annat sätt. Till den del en sekretessbestämmelse innebär en tystnadsplikt begränsar den yttrandefriheten för myndighetens personal.

Avgörande för behovet av handlingssekretess är om uppgifterna kan anses vara behandlade endast tekniskt – endast som led i

teknisk bearbetning eller teknisk lagring för annans räkning – så som det uttrycks i ett undantag enligt 2 kap. 10 § TF från allmän handling. Om en handling som förvaras hos en myndighet behandlas *endast* för sådant ändamål behöver det emellertid övervägas om en tystnadsplikt gäller.

För att en myndighet ska kunna utkontraktera sin it-drift till en annan myndighet behöver motsvarande sekretess gälla hos tjänsteleverantören som hos beställaren. För elektroniskt förvar tillkommer att information, som innehavaren av ett sådant förvar med fog uppfattar som sin privata, inte bör löpa risk att bli utlämnad som allmän och offentlig handling eller röjd t.ex. muntligen av den tjänstelevererande myndighetens personal.

Delegationens bedömning av frågan om handlingsoffentlighet

Handlingar som anses förvarade hos en tjänstelevererande myndighet, som tillhandahåller *it-drift* för en beställares räkning, är inte att anse som allmänna hos tjänsteleverantören, eftersom de behandlas där endast som led i teknisk bearbetning eller teknisk lagring för beställarens räkning. Enligt delegationens bedömning får detta undantag från handlingsoffentlighet anses vara tillämpligt även på handlingar som är förvarade hos en myndighet i ett *elektroniskt förvar* som myndigheten tillhandahåller åt annan.

En sekretessreglering för uppgifter som förvaras hos en tjänstelevererande myndighet behövs därmed endast i form av en tystnadsplikt för myndighetens personal, såvitt avser it-drift för annan och tillhandahållande av elektroniskt förvar.

När en myndighet tillhandahåller en hjälp- eller en presentationstjänst är situationen emellertid en annan. Tjänsten går inte ut på att bearbeta och lagra uppgifter för annans räkning utan myndigheten tillhandahåller en tjänst i eget namn där det centrala är antingen den information som myndigheten ställer samman och visar eller den information myndigheten ger om hur ett problem kan avhjälpas eller hur vissa uppgifter bör förstås. Vid sådana förhållanden är det inte fråga om *endast* teknisk bearbetning eller teknisk lagring.

En sekretessreglering av uppgifter i en sådan tjänst behövs alltså både som en tystnadsplikt för befattningshavare och ett förbud mot att lämna ut allmänna handlingar.

Delegationens förslag

Delegationen föreslår att tystnadspliktens föremål, i verksamhet för att tillhandahålla *it-drift och elektroniskt förvar*, vidgas så att uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden skyddas även om uppgiften inte är en personuppgift. Genom denna anpassning införs en tystnadsplikt även för företagsuppgifter. En sådan ändring föreslås genom att begränsningen i 40 kap. 5 § OSL till personuppgifter som avses i personuppgiftslagen (1998:204) utmönstras.

Sekretessen för uppgifter hos en myndighet som vill utkontraktera sin *it-drift* kan avse även s.k. allmänna intressen. Här avses andra uppgifter än enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, dvs. uppgifter som inte omfattas av sekretessen enligt 40 kap. 5 § OSL. För sådana fall finns risk för att sekretessen – och därmed tystnadsplikten – inte kommer att gälla hos den tjänstelevererande myndigheten. Det kan också vara så att uppgiften är sekretessreglerad hos båda myndigheterna men att olika skyddsnivåer kommer att gälla hos dem, t.ex. att sekretessen är absolut hos den ena myndigheten medan ett skaderekvisit gäller hos den andra myndigheten.

För att det inte ska uppkomma luckor i sekretessen för allmänna intressen endast till följd av att uppgifter behandlas tekniskt av en annan myndighet föreslår delegationen en bestämmelse om överföring av sekretessen hos den myndighet som beställer tjänsten. En sådan bestämmelse föreslås som en ny 11 kap. 4 a § OSL enligt vilken berörda sekretessbestämmelser ska vara tillämpliga även hos den mottagande myndigheten.

Delegationen föreslår vidare såväl handlingssekretess som tystnadsplikt för uppgifter om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i myndighets verksamhet för att tillhandahålla service genom *en hjälptjänst för elektroniskt förvar*. Muntlig hjälp och stöd via e-post har sedan länge getts av myndigheter utan att något särskilt behov av sekretess har ansetts föreligga.

Vad som är nytt, och kan anses ge hjälpsökande en befogad förväntning att uppgifter inte röjs, är de elektroniska förvaren. När uppgifter som en användare har i sitt elektroniska förvar överförs till en hjälptjänst – t.ex. i form av skärmbilder – behövs sekretess för att användare av elektroniskt förvar ska känna sig trygga och ta emot den hjälp som myndigheter erbjuder. En sådan bestämmelse föreslås som en ny 40 kap. 5 a § OSL enligt vilken sekretess ska

gälla i myndighets verksamhet för att tillhandahålla service genom en hjälptjänst för elektroniskt förvar för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. I denna del föreslås vidare att tystnadsplikten ska inskränka rätten att meddela och offentliggöra uppgifter.

Slutligen föreslår vi, som en ny 40 kap. 5 b § OSL, en bestämmelse om att sekretess ska gälla för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i verksamhet för att presentera en sammanställning för en enskild av uppgifter som helt eller delvis har hämtats in från annan, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs. Sekretessen föreslås gälla endast om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs. Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter bör inte inskränkas.

I betänkandet övervägs även alternativa bestämmelser. Delegationen finner emellertid att de vi lägger fram bäst balanserar effektivitet med behovet av sekretess, styrkan i sekretessregleringen och intresset av insyn.